

СКОРО НОВЫЙ ГОД ПРИДЁТ

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

Ko se staro leto umika novem, so ljudje od nekdanj pogledovali v prihodnost in si jo želeli razložiti. Ruske ljudske šege zaznamuje preplet pravoslavnih obredij in starih poganskih vraž, med katere spada tudi vedeževanje.

Vedeževanju so se Rusi še posebej posvečali v času pravoslavnih božičnih praznikov – od božiča do praznika Gospodovega razglašanja, to je med 6. in 19. januarjem. Napovedovanje prihodnosti = **предсказание будущего** (priřkazanije buduščeva) s pomočjo vedeževanja = **гадание** (gadanije) ima korenine še v predkrščanskih časih. K tem poganskim narodnim običajem so se že od nekdanj navkljub prepovedim cerkve zatekali vsi sloji prebivalstva, od preprostih tlačanov do plemstva in izobražencev.

Večinoma se je vedeževalo o prihajajoči letini in zdravju, neporočena dekleta pa je zanimala njihova ženitna usoda. Vedeževalo se je samo ponoči ob svečah, idealen kraj za te obrede so bili »nečisti« prostori, npr. savna = **баня** (ban'a) ali hlev = **хлев** (h'lef). Pred obredom je bilo treba odstraniti ves nakit, križe in svete podobe.

Čudovit vpogled v svet teh ljudskih običajev med božično-novoletnimi prazniki nam ponuja Puškin v romanu v verzih **Евгений Онегин** = *Jevgenij Onjegin*, ki se ga je prav zaradi pristnih opisov ruskega vsakdana prijel vzdevek »enciklopedija ruskega življenja«. V petem poglavju opisuje nekaj priljubljenih načinov vedeževanja v družini glavne junakinje romana Tatjane. Vedeževati = **гадать** (gadat⁹) je bilo mogoče na več načinov, najpogostejše so to počeli z vlivanjem voska ali svinca = **на воске или на свинце** (na voske ili na svince), pristno ruski običaj, ki ga opisuje tudi Puškin, pa je bil obred s skledo in prstanom. Dekleta so zaplesala kólo okrog mize, na kateri je bila z belim prtom pokrita skleda z vodo in prstanom. Med petjem vedeževalskih pesmi so pristopala k skledi in jemala iz nje prstan. Dekletovo srečo ali nesrečo so razlagali glede na pomen besedila, ki ga je zbor pel v trenutku, ko je ta potegnila prstan iz sklede.

Vraževnost = **суеверие** (sujverije) je še danes pomembna poteza ruskega značaja in vedeževalski obredi med Rusi še niso utonili v pozabo.

Ljudska meteorologija denimo glede na vreme na božični dan napoveduje naslednje: toplo vreme bo prineslo bogato žetev, mokro obilo ajde, zvezdno nebo pa obilico jagodičevja in bogat zarod v hlevu.

Kolektiv Jezikovne šole Bartus se vam zahvaljuje za vse skupne trenutke v minulem letu in vam vošči veliko lepega, radosti in zdravja v letu, ki prihaja: **С Новым 2017 годом и Рождеством Христовым!**

Jurij Sergejev: Nočno vedeževanje